

Rijkswaterstaat
Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Waterakkoord

Rijkswaterstaat IJsselmeergebied - Waterschap Vallei & Eem

Gesloten op 1 juli 2010 te Nijkerk

Water. Wegen. Werken. Rijkswaterstaat.

Waterakkoord

Rijkswaterstaat IJsselmeergebied – Waterschap Vallei & Eem

Gesloten op 1 juli 2010 te Nijkerk

Al eeuwen is de Wielse Sluis de plek waar het overtollige water de Nijkerkerpolder uit wordt gelaten om wateroverlast in Nijkerk en omgeving te voorkomen. Eerst ging dit onder vrij verval op de Zuiderzee, daarna met behulp van een windmolen en van 1883 tot 1983 door middel van het Stoomgemaal Hertog Reijnout.

Dit gemaal in de Nijkerkerpolder is één van de plaatsen langs het randmeer waar Waterschap Vallei & Eem de zorg voor het water uit zijn gebied overdraagt aan Dienst IJsselmeergebied van Rijkswaterstaat. Stoomgemaal Hertog Reijnout staat symbool voor het waterbeheer in de regio en de afspraken die daarbij horen. In dit waterakkoord zijn de afspraken tussen beide waterbeheerders vastgelegd.

Het stoomgemaal is tegenwoordig een toeristische trekpleister onder beheer van stichting Stoomgemaal Hertog Reijnout.

Het akkoord betreft de regeling voor:

Het gebiedsoverschrijdend water en stoffen tussen Rijkswaterstaat IJsselmeergebied en Waterschap Vallei & Eem.

Inhoudsopgave

Artikel 1	Definities en afkortingen - 7
Artikel 2	Afspraken betreffende het waterbeheer onder normale omstandigheden - 10
Artikel 3	Afspraken over het waterkwantiteitsbeheer in relatie met waterkwaliteitsbeheer - 11
Artikel 4	Afspraken over het waterkwantiteitsbeheer bij extreem waterbezwaar - 12
Artikel 5	Afspraken over wateraanvoer bij waterschaarste in het gebied van het waterschap -13
Artikel 6	Afspraken in het geval van landelijke waterschaarste of in de regio IJsselmeergebied - 14
Artikel 7	Afspraken over de handelwijze bij incidenten en calamiteiten in een watersysteem - 15
Artikel 8	Afspraken met betrekking tot de informatievoorziening tussen partijen - 16
Artikel 9	Overige afspraken - 17
Artikel 10	Overgangs- en slotbepalingen - 18
	Toelichting op het waterakkoord - 21

Bijlagen

Bijlage 1	Werken ten behoeve van aan- en afvoer van water - 33
Bijlage 2	Waterkwaliteitmeetnetten - 37
2.1	Waterkwaliteitmeetnet van het Rijk - 37
2.2	Waterkwaliteitmeetnet van het waterschap - 40
2.3	Verklaring codering van de parameters genoemd in 2.1; 2.2 - 41
Bijlage 3	Werkwijze en totstandkoming van dit waterakkoord - 43
Bijlage 4	Overzichtskaart met werken ten behoeve van wateraanvoer en waterafvoer - 45
Bijlage 5	Overzichtskaart van waterlichamen IJsselmeergebied - 47

Waterakkoord

Rijkswaterstaat IJsselmeergebied – Waterschap Vallei & Eem (een akkoord als bedoeld in de Waterwet)

De ondergetekenden of rechtsopvolgers, hierna te noemen partijen:

Van Rijkswaterstaat

*De Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat, vertegenwoordigd door,
Hoofdingenieur-Directeur van het Directoraat-generaal Rijkswaterstaat van de
dienst IJsselmeergebied gevestigd te Lelystad, mw. M. M. Smeijers EMPM hierna
genoemd: "het Rijk";*

Van het waterschap

*De Dijkgraaf van Waterschap Vallei & Eem gevestigd in Leusden,
mw. Drs. J.M.P. Moons, handelend namens dit waterschap, hierna genoemd: "het
waterschap";*

Overwegende dat:

- 1 partijen het wenselijk achten ter zake van wateraan- en afvoer afspraken te maken en deze vast te leggen;
- 2 het waterschap peilbesluiten zal vaststellen voor gebieden waar wateraanvoer mogelijk is;
- 3 er door het Rijk een peilbeheer wordt gevoerd waarbij de geldende streefpeilen als genoemd in het Peilbesluit Rijkswateren IJsselmeergebied zo goed mogelijk worden gehandhaafd, teneinde aanvoer naar- en afvoer uit de watersystemen in beheer bij het Waterschap mogelijk te doen zijn;
- 4 het waterschap en het Rijk de beschikking hebben over werken en voorzieningen als aangegeven in bijlage 1;
- 5 het Rijk voor een goed waterbeheer inzicht wil hebben in aan- en afgevoerde hoeveelheden water en stoffen in dat water;
- 6 afspraken gemaakt dienen te worden over wateraanvoer- en afvoer, mede in relatie tot ontwikkelingen zoals klimaatverandering en bodemdaling;
- 7 in natte omstandigheden de watersystemen in beheer bij het waterschap een wateroverschot hebben dat moet worden afgevoerd naar Eemmeer en/ of Randmeren;
- 8 in droge omstandigheden de watersystemen in beheer bij het waterschap een wattertekort hebben dat kan worden bestreden door aanvoer van water uit Eemmeer en/ of Randmeren;
- 9 er zich zodanige omstandigheden kunnen voordoen, dat de vraag naar water uit Eemmeer en/ of Randmeren groter is dan de aanvoer naar de meren;
- 10 in dergelijke omstandigheden het water uit Eemmeer en/of Randmeren (evenals de overige Rijkswateren in het IJsselmeergebied), op een zorgvuldige wijze dient te worden verdeeld over de waterbeheerders die water onttrekken uit de Rijkswateren in het IJsselmeergebied;
- 11 bij onvoldoende aanvoer van water uit het Eemmeer en/of Randmeren, of van aanvoer van water dat niet voldoet aan de functie-eisen genoemd in het Waterbeheerplan, het waterschap niet optimaal aan zijn taak voor wat betreft de watervoorziening kan voldoen;
- 12 per droogtesituatie door de betrokken waterbeheerders in het IJsselmeergebied een afweging van belangen dient te worden gemaakt teneinde een verantwoorde waterverdeling te realiseren; hiertoe een verdringingsreeks is aangegeven in Nationaal Waterplan (NWP);
- 13 de maatregelen met betrekking tot de kwalitatieve aspecten ten aanzien van de aan- en afvoer van oppervlaktewater, vastgelegd dienen te worden in de door de partijen op te stellen waterbeheerplannen;
- 14 volgens de Waterplannen van de Provincies Utrecht en Gelderland richtlijnen uitgewerkt dienen te worden om het waterkwaliteit- en kwantiteitbeheer te optimaliseren;

- 15 het Rijk en het waterschap de waterkwaliteit van Eem, Eemmeer en Gooimeer en Nijkerkernauw willen verbeteren door uitvoering van de overeenkomst "Kwaliteit van de Eem, Eemmeer en Gooimeer", getekend op 5 juli 2006 en bekrachtigd in het convenant Blauwe As, getekend op 16 februari 2010;
- 16 buitendijkse ontwikkelingen mogelijk zijn indien deze binnen het kader liggen van: de WaterWet;
- 17 de toekomstige ontwikkeling volgens de Europese Kaderrichtlijn Water en de Nota Waterbeleid voor de 21e eeuw pleiten voor een taakstellend waterbeleid dat draagkracht heeft bij burger en politiek; een taakstelling is bijvoorbeeld: het stand-still beginsel, waarmee aangegeven wordt dat de waterkwaliteit ten opzichte van het jaar 2000 niet mag verslechteren; de trits Vasthouden-Bergen-Afvoeren om vanuit Waterbeleid 21ste eeuw het watersysteem op orde te brengen en te houden;
- 18 de Kaderrichtlijn Water een vergaande samenwerking vereist om aan de gestelde doelen betreffende de waterkwaliteit in fysisch-chemische evenals ecologische zin te kunnen voldoen;
- 19 de waterbeheerders ontwikkelingen in de waterkwaliteit kunnen signaleren, maar voor beïnvloeding van de waterkwaliteit in hoge mate afhankelijk zijn van het stof-beleid zoals dat op het niveau van het Rijk en de EU geformuleerd wordt;
- 20 de waterbeheerders desondanks bij het realiseren van voorzieningen voor de water-kwantiteit het bevorderen van de waterkwaliteit als nevensgeschikte doelstelling in het oog houden;
- 21 de waterbeheerders zich vanuit het oogpunt van waterkwaliteit en ecologie ook actief inzetten voor het nemen van vismigratiemaatregelen en het inrichten van gebieden voor ecologisch herstel;
- 22 het waterschap via het Valleikanaal water inneemt uit het beheergebied van Rijkswaterstaat Oost-Nederland en dit via de rivier De Eem kan lozen op het Eemmeer/Randmeren. Deze waterinname maakt geen deel uit van dit waterakkoord;
- 23 in het Deltaprogramma IJsselmeergebied regio en Rijk gezamenlijk de kabinetsbe-sluiten voor het lange termijn peilbeheer opstellen.

komen het volgende overeen:

Voor de toepassing van het bij of krachtens dit akkoord bepaalde wordt verstaan onder:

Artikel 1 Definities en afkortingen

Afwatering:

De afvoer van oppervlaktewater naar het naastliggende watersysteem (in beheer bij het Rijk) via natuurlijke weg. (spuisluis)

Afwateringswerken:

Kunstwerken zoals gemalen, molens, sluizen, stuwen, hevels en duikers die gebruikt worden ten behoeve van de veiligheid en voor aan- en afvoer van water zoals aangegeven in Bijlage 1.

Afwenteling:

De situatie waarbij oppervlaktewater met een slechte of ongewenste waterkwaliteit of ongewenste kwantiteit door uitwisseling op een ander watersysteem terecht komt.

Ambtelijke commissie:

Commissie van functionarissen waarin Het Rijk, Provincie en het waterschap zitting nemen als bedoeld in artikel 9 van dit akkoord.

Beheerplan voor de Rijkswateren:

Het Beheerplan voor de Rijkswateren ex. Artikel 3.7 van de Waterwet

Calamiteit:

Een ongewenste, onverwachte gebeurtenis van enige omvang, die een zodanige verstoring van het watersysteem kan veroorzaken dat een of meerdere functies van het watersysteem meetbaar of zichtbaar wordt/worden aangetast. In dit verband een calamiteit welke ook het/de naastliggende watersyste(e)m(en) zou kunnen aantasten.

Doorspoeling:

Het uitsluitend ten behoeve van de waterkwaliteitsbeheersing verversen van het watersysteem(deel) door een min of meer gelijktijdige aan- en afvoer van oppervlaktewater.

Droogteoverleg:

De ambtelijke adviesgroep "Regionaal droogteoverleg IJsselmeergebied" als bedoeld in artikel 6 van dit akkoord. Bijeenroepen tijdens perioden van regionale of nationale waterschaarste. Zie voor nadere uitwerking ook toelichting per artikel, artikel 1.

Droogtesituatie:

De situatie waarbij het totaal aan verdamping en waterafvoer uit een watersysteem groter is dan het totaal aan neerslag en wateraanvoer en waarin het/de peil(en) dreigen te zakken, dan wel zijn gezakt, onder de geldende streefpeilen en zonder maatregelen niet zijn te handhaven. Zie voor nadere uitwerking ook toelichting per artikel, artikel 1.

Incident:

Een calamiteit van geringe omvang maar welke wel een vergelijkbaar negatief effect kan hebben op het/de naastliggende watersyste(e)m(en). (voorbeeld auto te water waarbij olie vrij kan komen waarbij, vanwege het nabij gelegen gemaal of uitwateringssluis de olie in het aanliggende watersysteem kan komen.)

Kwel:

Zich door de grond (horizontaal) verplaatsend waterpakket, gevoed door neerslag en/of hoger gelegen oppervlaktewater, wat omhoog komt in gebieden met een lager maaiveld.

Nationaal waterplan:

De geldende Rijksbeleidsnota waterhuishouding

Normale omstandigheden:

De toestand waarbij voldoende oppervlaktewater, van voldoende kwaliteit, beschikbaar is voor alle gebruiksdoeleinden in het (de) watersyste(e)m(en) en waarbij zich geen beperkingen in de aan- en afvoer van oppervlaktewater voordoen.

Omliggende Beheergebieden:

De beheergebieden van de waterbeheerders, niet zijnde het Rijk, die water aanvoeren uit en/of water afvoeren naar het IJsselmeer/ Markermeer en randmeren.

Onttrekken:

Het innemen, inpompen, hevelen van oppervlaktewater van het ene in het andere watersysteem.

Partijen:

De twee deelnemende instanties:

Het Rijk (Rijkswaterstaat IJsselmeergebied)

Waterschap Vallei & Eem

Stand-still beginsel:

In dit verband: De waterkwaliteit mag door uitwisseling tussen watersystemen niet verslechteren. De gemiddelde kwaliteit van het jaar 2000, in het betreffende systeem, is daarvoor de nulwaarde.

Streefpeil:

Het voor dat watersysteem afgesproken/vastgelegde gemiddelde waterpeil Dit is vastgelegd in een peilbesluit, een wettelijk verankerd besluit voortvloeiend uit de Waterwet. Zie voor nadere uitwerking ook toelichting per artikel, artikel 1.

Uitwatering:

De afvoer van oppervlaktewater naar het naastliggende watersysteem via onnatuurlijke weg. (pompen, malen) (van laag naar hoog)

Vasthouden-Bergen-Afvoeren:

De rangorde van maatregelen in een watersysteem als gevolg van klimaatverandering en bodemdaling om met de wateropgave om te gaan. (feitelijk bedoelt als maatregelen om de mogelijk grotere wateroverschotten als gevolg van mogelijke toekomstige klimaatveranderingen en bodemdaling op een verantwoorde wijze op te vangen.)

(Veluwe)Randmeren:

Het stelsel van gemeenliggende, met elkaar in open verbinding staande meren Nuldernaauw, Wolderwijd, Veluwemeer en Drontermeer

Verdringingsreeks:

De rangorde van functies welke nog minimaal kunnen worden bediend in het geval van (oppervlakte) waterschaarste.

Vismigratie:

De natuurlijke trek van vissoorten binnen de watersystemen. In dit verband de trek van het ene naar het andere watersysteem via werken. Meestal met een aangepast regiem voor sluisbediening dan wel met de aanleg van een technische voorziening.

Waterbeheerplannen van de waterschappen:

Waterbeheerplannen van de waterschappen ex artikel 4 van de Waterwet

Waterbezwaar/opgave:

De totale hoeveelheid oppervlaktewater, die boven een vooraf bepaalde norm in een gebied aanwezig is.

Wateroverlast:

Een situatie waarbij het neerslagoverschot groter is dan de waterafvoer uit het systeem en waarbij kritische bovengrenzen dreigen te worden overschreden of al zijn overschreden.

Markermeer/Eem-Gooimeer:

Het stelsel van gemeenliggende, met elkaar in open verbinding staande meren Markermeer, IJmeer, Eemmeer en Gooimeer en Nijkerkernauw.

Zomermaanden:

Periode van 1 april tot 1 oktober

Afkortingen:

KRW: De Europese Kader Richtlijn Water.
NAP: Normaal Amsterdams Peil.

Artikel 2 Afspraken betreffende het waterbeheer onder normale omstandigheden

- 2.1 Het waterschap kan, indien ernaar gestreefd wordt om de toegekende functies aan het Eemmeer/randmeren zoals genoemd in het beheerplan van de Rijkswateren geen schade toe te brengen, haar wateroverschot onbeperkt op genoemde meren lozen.

Artikel 3 Afspraken over het waterkwantiteitsbeheer in relatie met waterkwaliteitsbeheer

- 3.1 Indien voor de waterkwaliteit van het water van de vaarten en sloten in het beheergebied van het waterschap doorspoeling noodzakelijk is, stelt het Rijk hiervoor water uit het Eemmeer en/of randmeren ter beschikking.
- 3.2 Indien bij een watertransport van de ene deelnemer naar een andere deelnemer een ongewenste ontwikkeling wordt geconstateerd voor een of meerdere waterkwaliteitsparameters dan wordt in overleg gestreefd naar verbetering.
- 3.3 Partijen zullen voor beheersgebiedoverschrijdend water een goed waterbeheer voeren. De Overeenkomst Kwaliteit van de Eem, Eemmeer en Gooimeer, gesloten op 5 juli 2006 te Bunschoten ("BEZEM"), het convenant Blauwe As getekend op 16 februari 2010, het gedachtegoed van WB-21 en Het Nationaal Bestuursakkoord Water en de waterbeheerplannen van het Rijk en het waterschap vormen het kader voor dit waterbeheer.
- 3.4 Indien de wateruitslag van het waterschap schade veroorzaakt aan functies, zoals zwemwater en drinkwater toegekend aan Eemmeer en of randmeren, zal het waterschap, in overleg met het Rijk, er naar streven deze schade te beperken.
- 3.5 Indien de waterkwaliteit van Eemmeer en of randmeren bij waterinlaat in het beheergebied van het waterschap schade veroorzaakt aan functies toegekend aan het oppervlaktewater in het beheergebied, zal het Rijk, in overleg met de waterschappen, er naar streven deze schade te beperken.
- 3.6 Het waterschap zal in aanvulling op reguliere waterkwaliteitsbemonsteringen, na overleg met het Rijk waterkwaliteitsparameters bemonsteren die invloed hebben op het leefmilieu van het Eemmeer.

Artikel 4 Afspraken over het waterkwantiteitsbeheer bij extreem waterbezwaar

- 4.1 Het Rijk zal het streefpeil van het Eemmeer/ Randmeren als genoemd in het Peilbesluit Rijkswateren IJsselmeergebied, zo goed mogelijk handhaven.
- 4.2 Het Rijk informeert Het waterschap indien het gemiddeld waterpeil op de Randmeren of Eemmeer hoger wordt [dreigt te worden] dan NAP+ 0,20 m.
- 4.3 Het Rijk streeft er naar het Eemmeer/ Markermeer niet te gebruiken als bergboezem van het IJsselmeer. Het Rijk is gerechtigd bij grote waterafvoer naar het IJsselmeer de bergingscapaciteit van het Eemmeer/ Markermeer te benutten.

Artikel 5 Afspraken over wateraanvoer bij waterschaarste in het gebied van het waterschap

- 5.1 In het geval van een waterschaarstesituatie in het beheersgebied van het waterschap stelt het Rijk vanuit de Randmeren en Eemmeer maximaal een debiet van 95 000 m³ per dag (1,1 m³/s) ter beschikking aan de watersystemen in beheer van het waterschap.
- 5.2 Het Rijk informeert het waterschap indien het meerpeil van de Randmeren in de zomermaanden lager dreigt te worden dan NAP- 0,25 m en in de wintermaanden lager dan NAP-0,40 m.
- 5.3 Het Rijk informeert het waterschap indien het meerpeil van het Eemmeer in de zomermaanden lager dreigt te worden dan NAP- 0,30 m.

Artikel 6 Afspraken in het geval van landelijke waterschaarste of in de regio IJsselmeergebied

- 6.1 De in artikel 3.1 en 5.1 bedoelde afspraken vervallen zodra de van Rijkswegge ge-
maakte belangenafweging op landelijk niveau daartoe aanleiding geeft, dan wel
indien een droogtesituatie optreedt. Ook indien het peil 0,2 m onder het streefpeil
komt of dreigt te komen. Beperking van de betreffende hoeveelheden worden door
het Rijk slechts ingesteld nadat het droogteoverleg hierover is gehoord.
- 6.2 Partijen verplichten zich tot deelname aan het droogteoverleg.
- 6.3 Het Rijk heeft het voorzitterschap en het secretariaat van het regionaal droogteover-
leg.
- 6.4 Partijen verstrekken elkaar alle informatie, noodzakelijk voor een afweging van een
droogtesituatie.
- 6.5 Indien een droogtesituatie optreedt, dan wel indien een dergelijke situatie op afzien-
bare termijn wordt voorzien, dient het droogteoverleg te zorgen voor de verdeling
van het voor de regio uit het IJsselmeer en Markermeer beschikbare water. Uit-
gangspunt bij de besluitvorming is de "Waternverdeling Noord- Nederland, Advies van
de Werkgroep Regionale Uitwerking Verdringingsreeks Noord-Nederland – november
2009"
- 6.6 Indien binnen een normale halve werkdag geen eenstemmigheid wordt bereikt in
het droogteoverleg geldt het voorstel van het Rijk, dat gebaseerd zal zijn op de prio-
riteitenstelling (verdringingsreeks) als aangegeven in het geldende Nationaal Water-
plan.
- 6.7 Elke partij kan het droogteoverleg, door tussenkomst van de voorzitter bijeenroepen
indien er problemen met betrekking tot de watervoorziening bestaan dan wel op
korte termijn wordt voorzien.
- 6.8 Partijen verplichten zich tot het direct uitvoeren van de maatregelen die door het
droogteoverleg binnen het kader van dit akkoord worden genomen.

Artikel 7 Afspraken over de handelwijze bij incidenten en calamiteiten in een watersysteem

- 7.1 Partijen nemen bij incidenten en calamiteiten in een watersysteem direct de noodzakelijke maatregelen om schade voor andere partijen zoveel mogelijk te beperken.
- 7.2 Bij een incident in het beheergebied van een van de partijen, wordt de andere partij op de hoogte gesteld, op de wijze die is beschreven in het calamiteitenplan, dat partijen verplicht zijn vast te stellen, op grond van artikel 5.29 van de Waterwet).
- 7.3 Ingeval zich een incident voordoet, wordt indien noodzakelijk door de partijen in overleg bepaald welke maatregelen nodig zijn om uitbreiding te voorkomen dan wel om deze hoeveelheid verontreinigd water voor partijen op de meest gunstige wijze af te voeren.
- 7.4 Indien in het beheergebied van een van partijen een incident of calamiteit optreedt, informeren partijen elkaar zo spoedig mogelijk over te nemen maatregelen om de schadelijke gevolgen van het incident of de calamiteit zoveel mogelijk te beperken. In overeenstemming met het gestelde in de calamiteitenplannen van de partijen wordt de calamiteit afgehandeld.
- 7.5 Partijen zullen geen maatregelen nemen die van invloed kunnen zijn op het gebied van een andere partij voordat de betreffende partij is gehoord.

Artikel 8 Afspraken met betrekking tot de informatievoorziening tussen partijen

- 8.1 Partijen stellen elkaar op de hoogte van de met behulp van de werken (genoemd in bijlage 1) aan- en afgevoerde hoeveelheden water op etmaalbasis en de daarbij behorende representatieve waterkwaliteitgegevens (de provincie levert alleen kwantiteitsgegevens).
- 8.2 Daarnaast verstrekken zij elkaar de, voor het functioneren van het droogteoverleg, benodigde informatie, alsmede de informatie benodigd voor het vaststellen van de landelijke droogtesituatie en de landelijke belangenafweging ter zake.
- 8.3 Overigens verstrekken de partijen elkaar informatie over relevante zaken betreffende de afwatering, dagelijks peil, watervoorziening, doorspoeling, waterkwaliteit en scheepvaart verkeer, inname en pompcapaciteit, zoals het voor onderhoud tijdelijk buiten gebruik zijn van objecten of extreme peilafwijkingen en dergelijke.
- 8.4 Voornemens tot structurele wijzigingen in wateraanvoer, waterafvoer en waterkwaliteit worden schriftelijk gemeld aan degenen die dit waterakkoord ondertekenen.
- 8.5 Het waterschap zal, voor haar beheergebied op verzoek van de voorzitter van de ambtelijke werkgroep genoemd in artikel 9, meewerken aan het opstellen van een nota over de voor- en nadelen van seizoensgebonden meerpeilen in het IJsselmeergebied. Het betreft de zomerstreefpeilen van IJsselmeer, Markermeer en Veluwerandmeren. Een en ander binnen de kaders van het Waterbeleid 21ste eeuw en de Europese Kaderrichtlijn Water.
- 8.6 Partijen verstrekken elkaar jaarlijks vóór 1 april een waterkwantiteitoverzicht en waterkwaliteitoverzicht van het afgelopen kalenderjaar. In dit overzicht zijn, van de met de werken genoemd in bijlage 1 de aan- en afgevoerde hoeveelheden water op etmaal- en maandbasis vermeld. Locaties van bemonsteringspunten, met de parameters die bemonsterd dienen te worden en de frequenties hiervan zijn vermeld in bijlage 2.
- 8.7 Partijen informeren elkaar over de bereikbaarheidsregelingen en de daarbij behorende alarmnummers en contactpersonen. Tevens verplichten partijen elkaar om wijzigingen door te geven.

Artikel 9 Overige afspraken

- 9.1 Voor het beoordelen van de in de artikelen 2, 3, 4, 5, 7 en 8 bedoelde situaties stellen partijen een ambtelijke commissie in, samengesteld als volgt: een voorzitter van de commissie aangewezen door het Rijk; een commissielid aangewezen door het waterschap. Het secretariaat van de commissie wordt verzorgd door het Rijk.
- 9.2 De ambtelijke commissie kan, op verzoek van één van de partijen, bijeengeroepen worden door de voorzitter.
- 9.3 De voorzitter draagt er zorg voor dat adviezen van de ambtelijke commissie binnen een week schriftelijk worden vastgelegd en aan partijen worden toegezonden.
- 9.4 Om de genoemde debieten in het waterakkoord te kunnen realiseren, streven de partijen er naar, indien de werken genoemd in bijlage 1 hieraan niet voldoen, deze aan te passen of nieuwe werken te stichten waarbij melding wordt gedaan aan de overige partijen.
- 9.5 Adviezen van de ambtelijke commissie worden opgesteld bij meerderheid van stemmen. Indien er binnen een halve werkdag geen meerderheid is beslist de voorzitter.
- 9.6 Partijen zullen ten minste eens in de zes jaar dit waterakkoord op uitvoering en werking evalueren en toetsen aan de dan geldende inzichten. Het Rijk zal daartoe het initiatief nemen.
- 9.7 Voor normale inspanning ter naleving van dit akkoord is geen kostenverrekening mogelijk.
- 9.8 Bij verregaande extra inspanning van een van de partijen, als gevolg van dit akkoord, is kostenverrekening mogelijk. De ambtelijke commissie maakt dan een voorstel en legt dit voor aan de betrokken besturen.

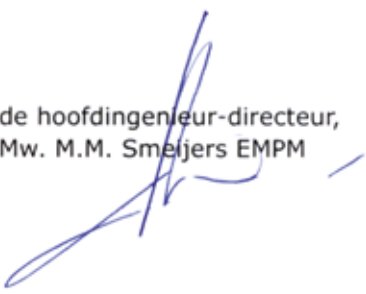
Artikel 10 Overgangs- en slotbepalingen

- 10.1 Dit waterakkoord treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening.
- 10.2 Het waterakkoord kan aangehaald worden als Waterakkoord Het Rijk (Rijkswaterstaat IJsselmeergebied) – Waterschap Vallei & Eem, ondertekend 1 juli 2010 te Nijkerk.
- 10.3 Bij evaluatie en wijziging van dit waterakkoord worden de procedures gevolgd als aangegeven in de Algemene wet bestuursrecht.
- 10.4 Er is sprake van een geschil wanneer er tussen de partijen onenigheid bestaat over te nemen maatregelen met betrekking tot naleving van dit akkoord.
- 10.5 Geschillen met betrekking tot naleving van dit akkoord worden in eerste instantie onderling geregeld tussen de bij het geschil betrokken partijen.
- 10.6 De “Waterovereenkomst Vallei & Eem – Rijkswaterstaat, RDIJ”, d.d. 14 mei 2001, komt met inwerkingtreding van dit akkoord te vervallen.

Aldus overeengekomen,

Nijkerk: 1 juli 2010

Namens het Rijk,

de hoofdingenieur-directeur,
Mw. M.M. Smeijers EMPM

Namens het Waterschap,

de dijkgraaf,
Mw. Drs. J. M. P. Moons.

Toelichting op het waterakkoord

Deze toelichting op het waterakkoord betreft de regeling van wateraan- en afvoer van de Randmeren/ Eemmeer naar het waterschap.

ALGEMEEN:

“Op grond van artikel 3.7 van de Waterwet stellen beheerders van binnen hetzelfde stroomgebieddistrict gelegen watersystemen, voor zover nodig met het oog op een samenhangend en doelmatig waterbeheer, waterakkoorden vast waarin zij de hun beheersgebied overstijgende aspecten van het beheer ten opzichte van elkaar regelen.”

Dit waterakkoord is een vrijwillige bestuursovereenkomst tussen publiekrechtelijke rechtspersonen.

De wens van beide partijen is afspraken te maken over het gebiedoverschrijdend water. Via de watersystemen in beheer bij het waterschap wordt water aangevoerd naar en onttrokken uit het Eemmeer /Randmeren. Zowel voor normale als bijzondere (droge en natte) omstandigheden is het belangrijk te weten welke debieten aan- en afgevoerd kunnen worden en welke stoffen in dit water voorkomen.

Dit waterakkoord is voor onbepaalde tijd geldig. Het akkoord verliest zijn geldigheid, wanneer het wordt vervangen door een ander.

Elke partij van dit akkoord kan initiatief nemen tot het sluiten van een nieuw, gewijzigd akkoord. Aanleiding tot het wijzigen van dit akkoord kan zijn dat de gedane aannamen gewijzigd zijn. Ook strijdigheid met de beheerplannen van het Rijk, de waterhuishoudingplannen van de Provincies Utrecht en Gelderland is voldoende aanleiding om dit akkoord te herzien. Van de bij dit akkoord betrokken partijen wordt verwacht dat, als daarvoor voldoende aanleiding is, zij gezamenlijk het akkoord willen aanpassen aan de dan ontstane situatie.

De in dit akkoord genoemde hoeveelheden water zijn uitgedrukt in m³/s met een nauwkeurigheid van 10%. Zonodig worden, indien dat economisch verantwoord is en uit ecologisch oogpunt noodzakelijk, in opdracht van de beheerder, door middel van ijkmetingen de karakteristieken van een werk vastgesteld en door registratie van de bedrijfsgegevens de werkelijke hoeveelheden water bepaald.

Toelichting per paragraaf

Artikel 1 Definities

Ambtelijke commissie

Onder normale omstandigheden is er geen ambtelijke commissie. Indien nodig zullen de vertegenwoordigers van de partijen in het droogteoverleg binnen hun organisatie nagaan wie zal deelnemen aan de ambtelijke commissie. De personen in de commissie kunnen wisselen afhankelijk van het onderwerp. Taken van de commissie zijn bijvoorbeeld:

- evaluatie van het waterakkoord na 6 jaar;
- wijzigingen van het waterakkoord voorbereiden;
- het oplossen van onenigheid tussen partijen over afspraken in het waterakkoord;
- het in de 3e week van oktober bespreken van waterkwaliteit- en/ of ecologische meetresultaten.

Droogte overleg

Het droogteoverleg is een *regionale* beraadsgroep gevormd door vertegenwoordigers van alle belangrijke “kraanbeheerders” in de provincies om het IJsselmeer en Markermeer en door vertegenwoordigers van de betreffende Provincies. De groep komt bij waterschaarste bijeen. De reden daarvoor is dat IJsselmeer en Markermeer in feite één watervoorraad vormen. In een waterschaarstesituatie, zie ook de toelichting op artikel 1.4 zullen afwegingen moeten plaatsvinden en afspraken worden gemaakt over maatregelen voor IJsselmeer en Markermeer. “Kraanbeheerder” is een ieder die verantwoordelijk is voor een of meer van de belangrijkste aan- en afvoeren naar en van IJsselmeer en Markermeer (Dit zijn in het algemeen de water(kwantiteits)-beheerders en de drinkwaterbedrijven). Deze organisatie bestaat sinds 1976 maar treedt alleen in werking indien dat door een droogtesituatie noodzakelijk wordt.

Overzicht deelnemende instanties (of rechtsopvolgers ervan) aan het regionaal droogteoverleg IJsselmeergebied:

Rijkswaterstaat IJsselmeergebied
Rijkswaterstaat Noord-Holland
Rijkswaterstaat Noord Nederland
Rijkswaterstaat Oost Nederland
Rijkswaterstaat Utrecht
Provincie Drenthe
Provincie Flevoland
Provincie Friesland
Provincie Groningen
Provincie Noord-Holland
Provincie Overijssel
Provincie Gelderland
Provincie Utrecht
Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Waterschap Groot Salland
Waterschap Noorderzijlvest
Waterschap Velt en Vecht
Waterschap Reest en Wieden
Waterschap Vallei & Eem
Waterschap Veluwe

Waterschap Zuiderzeeland
Wetterskip Fryslân
PWN

De samenstelling van het droogteoverleg wordt naar behoefte aangepast afhankelijk van de bestuurlijke omstandigheden.

De verdringingsreeks voor de waterverdeling in droogtesituaties is aangegeven in de "Nationaal Waterplan" en de "Waterverdeling Noord- Nederland, Advies van de Werkgroep Regionale Uitwerking Verdringingsreeks Noord-Nederland – november 2009"

Bij landelijke *droogte* zal eerst het regionaal droogteoverleg plaats vinden, vervolgens zal de voorzitter van dit regionale overleg de meningen en inzichten uit dit overleg inbrengen in de landelijke overleggroep (LCW). De resultaten uit de LCW worden dan door de voorzitter ingebracht in een tweede regionaal droogteoverleg voor een definitieve regionale waterverdeling in het IJsselmeergebied.

Droogte situatie

Een droogte/waterschaarstesituatie kan optreden tijdens het zomerhalfjaar als gevolg van langdurige droogte in het gehele stroomgebied van de Rijn. Bij Rijnafoeren te Lobith kleiner dan 1400 m³/s, is de IJsselafvoer, door middel van de stuwen in de Neder-Rijn, niet meer op 285 m³/s te handhaven. Dan kan, in combinatie met aanhoudende droogte, een droogtesituatie ontstaan en zijn maatregelen ter beperking van schade noodzakelijk. De toedeling van water in deze overeenkomst is gebaseerd op de beschikbaarheid van water bij een IJsselafvoer van 285 m³/s. Landelijk watertekort wordt mogelijk geacht indien de Rijnafoer te Lobith een kans van voorkomen heeft die minder is dan 1 keer per 10 jaar. Bij vertaling hiervan naar maandelijkse afvoeren zijn in tabel ad 1.4 de IJsselafvoeren genoemd, uitgaande van genoemde frequentie voor de maanden mei t/m oktober.

*Tabel ad 1.4: IJsselafvoeren bij een Rijnafoerfrequentie van 1/10 per jaar.***

voor de maand	frequentie van 1/10 per jaar van de Rijnafoer bij Lobith (m ³ /s)	Afvoer IJssel bij Kampen alleen als gevolg van de Rijnafoer (m ³ /s)* *
mei	1400	233
juni	1300	213
juli	1200	193
augustus	1200	172
september	1000	151
oktober	1000	151

Het streefpeil van het Eemmeer is in het zomerhalfjaar NAP-0,20 m en in het winterhalfjaar NAP-0,40 m. De overgang van winter- naar zomerpeil vindt plaats tussen 15 maart en 15 april en van zomer- naar winterstreefpeil tussen 20 september en 15 oktober. Het streefpeil van de Randmeren is in het zomerhalfjaar NAP-0,05 m en in het winterhalfjaar NAP-0,30 m.

De overgang van winter- naar zomerpeil vindt plaats tussen 7 maart en 1 april in van zomer- naar winterstreefpeil tussen 15 oktober en 1 november. De streefpeilen van Eemmeer/ Markermeer zijn vastgelegd in het Peilbesluit Rijkswateren IJsselmeergebied van 15 juni 1992. Het volgende peilbesluit IJsselmeergebied zal in 2013 van kracht worden.

** In deze cijfers zijn niet inbegrepen de afvoer uit het stroomgebied van de IJssel. Deze bedraagt circa 10 à 20% van genoemde debieten

Afwijking van het zomerstreefpeil van het IJsselmeer t.g.v. [te verwachten] waterschaarste zal alleen onder extreme omstandigheden voorkomen.
Indien het Eemmeerpeil onder het zomerstreefpeil komt van NAP-0,20 m heeft dit tot gevolg dat de inlaatcapaciteit onder vrij verval vermindert.

ad artikel 2 Afspraken betreffende het waterbeheer onder normale omstandigheden

Onder normale omstandigheden wordt bedoeld het niet optreden van bijzondere situaties als vermeld in de artikelen 4, 5, 6 en 7.

- ad 2.1 Indien de wateruitslag van het waterschap wel aantoonbare schade veroorzaakt aan functies, zoals vanuit Kaderrichtlijn water, WB 21 en zwem- of drinkwater toegekend aan het Eemmeer/randmeren zullen de partijen contact met elkaar opnemen en er naar streven deze schade te beperken.

ad artikel 3 Afspraken over het waterkwantiteitsbeheer in relatie met waterkwaliteitsbeheer

- ad 3.3 Vigerende beheerplannen zijn het Waterbeheersplan 2010-2015 van het waterschap en het Beheerplan voor de Rijkswateren 2010-2015, als onderdeel van het Nationaal Waterplan.
- ad 3.6 Bij uitvoering van een bijzondere meetinspanning van het Rijk op het Eemmeer, om na te gaan wat de invloed is van bepaalde parameters op het leefmilieu zal Het waterschap hieraan medewerking verlenen. Het waterschap zal dan zonodig (tegen financiële vergoeding van het Rijk) een extra meetinspanning leveren voor het meten van de door het Rijk gevraagde parameters. Dit kunnen bijvoorbeeld restanten van gewasbeschermings- ontsmettingsmiddelen en/of geneesmiddelen zijn.

ad artikel 4 Afspraken over het waterkwantiteitsbeheer bij extreem waterbezwaar

- ad 4.1 Het kwantiteitbeheer van het Eemmeer/Randmeren en dus ook de handhaving van de streefpeilen is een taak van het Rijk. Onder extreme omstandigheden (b.v. extreme windsnelheid) kan de waterstand op deze meren hoger zijn dan het streefpeil. Als gevolg hiervan zal de afvoermogelijkheid van o.a. de Eem verminderen of zelfs tot nul naderen.
- ad.4.3 Bij groot waterbezwaar van het IJsselmeer, zodanig dat gebieden om het IJsselmeer onder water dreigen te lopen, is het soms niet mogelijk dit waterbezwaar te spuien naar de Waddenzee. Het gevolg hiervan is dat het IJsselmeerpeil stijgt. Na een risicoafweging (o.a. uit meteogegevens) kan wateraflaat naar het Eemmeer/ Markermeer, ter vermindering van de peilstijging van het IJsselmeer mogelijk zijn. Op te merken is dat als gevolg van een verbeterde weer- en IJsselafoervoorspelling de kans op maximaal gebruik van de IJsselmeer/ Markermeer waterberging kleiner is geworden [door anticiperend spuien].

ad artikel 5 Afspraken over wateraanvoer bij waterschaarste in het gebied van het waterschap

- ad 5.1 Ter voorkoming van schade aan gebouwen en blijvende schade aan gronden en waterkeringen als gevolg van te lage grondwaterstanden stelt het Rijk aan het waterschap een debiet beschikbaar van maximaal 95.000 m³ per dag (1,1 m³/s).

ad artikel 6 Afspraken in het geval van landelijke waterschaarste of in de regio IJsselmeergebied

Bij de afspraken over regionale of landelijke droogtesituaties wordt het “droogte-overleg betrokken, waarin alle belangrijke “kraanbeheerders” en de provincies in en rond de IJsselmeerboezem zijn vertegenwoordigd. In een droogtesituatie zullen afwegingen en maatregelen voor de IJsselmeerboezem dan ook in samenhang worden gezien.

Het Rijkswater wordt in geval van waterschaarste verdeeld volgens de nationale verdringingsreeks uit “Nationaal Waterplan”.

De indicatieve prioriteitstelling geeft de volgorde aan van de waterverdeling. Zo zal het bij waterschaarste beschikbare Rijkswater als eerste worden gebruikt voor het handhaven van de stabiliteit van de waterkeringen. Vervolgens om klink en zettingen tegen te gaan. Daarna voor natuur (gebonden aan bodemgesteldheid) enz.

De nationale verdringingsreeks, anno 2008:

1. Veiligheid en voorkomen van onomkeerbare schade gericht op:
 - 1.1 Stabiliteit van waterkeringen
 - 1.2 Klink en zettingen (veen en hoogveen)
 - 1.3 Natuur (gebonden aan bodemgesteldheid)
2. Nutsvoorzieningen gericht op:
 - 2.1 Drinkwatervoorziening
 - 2.2 Energievoorziening
3. Kleinschalig hoogwaardig gebruik gericht op:
 - 3.1 Tijdelijke beregening kapitaalintensieve gewassen
 - 3.2 Proceswater
4. Overige belangen (economische afweging, ook voor natuur):
 - 4.1 Scheepvaart
 - 4.2 Landbouw
 - 4.3 Natuur (zolang geen onomkeerbare schade optreedt)
 - 4.4 Industrie
 - 4.5 Waterrecreatie
 - 4.6 Binnenvisserij
 - 4.7 Doorspoeling open water stedelijk gebied

Binnen de categorieën 1 en 2 is sprake van prioriteitsvolgorde. Binnen de categorieën 3 en 4 vindt onderlinge prioritering plaats op basis van minimalisatie van de economische maatschappelijke schade.

Opmerking: Punt 4.7 is in 2006 toegevoegd.

De regionale uitwerking van de verdringingsreeks voor Noord Nederland is vastgelegd in het **rapport “waterverdeling Noord Nederland” Advies van de Werkgroep Regionale Uitwerking Verdringingsreeks Noord Nederland**

Aangezien er in de eerste twee categorieën geen regionale onderverdeling gemaakt zal worden zijn alleen categorie 3 en 4 hier genoemd waar regionale invulling heeft plaatsgevonden.

Categorie 3: kleinschalig hoogwaardig gebruik

- 3.1. Doorspoeling van stedelijk en landelijk gebied ter voorkoming van botulisme en blauwalgen, in geval sprake is van een risico voor de volksgezondheid.
- 3.2. Onttrekking voor proceswater of gietwater voor de glastuinbouw.
- 3.3. Doorspoeling ter bestrijding van verzilting en verontreiniging van oppervlaktewater waaruit, Proceswater of gietwater voor de glastuinbouw onttrokken wordt.
- 3.4. Berekening van akker- en tuinbouwgewassen waarvoor onder 4.1 een uitzondering wordt gemaakt.

Categorie 4: overige belangen

- 4.1. Berekening van akker- en tuinbouwgewassen; sportvelden en greens.
- 4.2. Doorspoeling tegen verzilting en verontreiniging t.b.v. berekening van akker- en tuinbouwgewassen.
- 4.3. Peilhandhaving klei- en zandgebieden (landbouw- en stedelijk gebied).
- 4.4. Peilhandhaving, eventueel doorspoeling niet kwetsbare natuurgebieden.
- 4.5. Onttrekking voor berekening van gras en maïs uit oppervlaktewater.
- 4.6. Peilopzetten en handhaven hogere peilen in het veenkoloniale gebied.
- 4.7. Afvoer van zoet water op de Wadden- en Noordzee ten behoeve van de visintrek.
- 4.8. Doorspoeling ter bestrijding van botulisme en blauwalgen, voor zover sprake is van overlast terwijl de volksgezondheid (nog) niet in het geding is.
- 4.9. Doorspoeling t.b.v. de elektriciteitscentrale Noord-Bergum.
Doorspoeling t.b.v. de verziltingbestrijding op het Noordzeekanaal.
- 4.10. Zuinig aan doen met schutten van de beroeps- en recreatievaart op de buitenwateren (Wadden- en Noordzee).

ad 4.7 In het verslag van een droogtesituatie wordt alle relevante informatie verstrekt zoals de bestaande wateraanvoer, de te verwachten noodzakelijke aanvoer, de huidige droogteschade, de te verwachten droogte schade, mogelijke alternatieven e.d.

ad artikel 7 Afspraken over de handelwijze bij calamiteiten in een watersysteem

- ad 7.1-7.5 Bij een calamiteuze situatie en ongelukken die van invloed zijn op de watersystemen van de betrokken partijen, is wederzijdse directe melding vereist. De melding is mogelijk via in het calamiteitenplan vermelde contactadressen. In overeenstemming met deze calamiteitenplannen waarin rekening is gehouden met beheergrensoverschrijdende calamiteiten, wordt gehandeld.

ad artikel 8 Afspraken met betrekking tot de informatievoorziening tussen de deelnemers

- ad. 8.1 Deze informatievoorziening is nodig aangezien de betreffende aan- en afvoeren voor het beheer van de betreffende wateren duidelijke consequenties hebben. De informatie is onder andere nodig voor planvorming en beleidsvoorbereiding e.d. Voor de waterkwaliteit van het per werk aan- of afgevoerde debiet kan de meest recente bemonstering worden aangehouden van de locatie die representatief is voor dit werk.
- ad. 8.2 Dit betreft de informatie ten behoeve van het operationele beheer voorafgaand aan en tijdens landelijke of regionale droogtesituaties.
Voor de vaststelling van de landelijke droogte situatie zijn op verzoek van het secretariaat van het droogteoverleg de volgende kwantitatieve gegevens nodig:
- aanvoer vanuit het waterschap naar Eemmeer/randmeren
 - afvoer vanuit het waterschap naar Eemmeer/randmeren
- Voor het droogteoverleg zijn per watersysteem kwantitatieve gegevens nodig van alle in bijlage 1 genoemde werken die water aanvoeren uit het Markermeer of IJsselmeer en afvoeren naar het IJsselmeer, Markermeer en Veluwerandmeren. Een tijdige melding van een dergelijke situatie, zo die optreedt, is gewenst.
De andere beheerder kan dan bijtijds de hem nog ten dienste staande mogelijkheden benutten opdat schadelijke gevolgen worden voorkomen of geminimaliseerd.
- ad. 8.3 Deze informatie is voor de kwaliteitsbeheerder van het ontvangende water van groot belang in het kader van de verklaring van waargenomen ontwikkelingen in de waterkwaliteit en de beleidsvoorbereiding ter zake. Onder relevante waterkwaliteitsgegevens worden verstaan de in bijlage 2 genoemde parameters met bijbehorende meetfrequenties.
Blijkt een parameter voor de waterkwaliteit onaanvaardbaar dan wordt in overleg gestreefd naar verbetering van de waterkwaliteit.
Afhankelijk van de analyse resultaten kan de meetfrequentie of de analysefrequentie in overleg tussen partijen worden bijgesteld. In onderling overleg dienen werkafspraken gemaakt te worden die resulteren in een zo efficiënt mogelijke bepaling van die gegevens die voor de betreffende beheerders van een watersysteem van belang zijn voor de waargenomen ontwikkelingen of het doorrekenen van beheersscenario's op hun effecten. Bij uitvoering van een bijzondere meetinspanning van het Rijk op het IJsselmeer en wateren die op het IJsselmeer lozen/ onttrekken zal Zuiderzeeland en/of Reest en Wieden hieraan medewerking verlenen. Zo zal Zuiderzeeland en/of Reest en Wieden in verschillende afdelingen van hun beheergebied een extra meetinspanning leveren voor het meten van de door het Rijk gevraagde parameters. Dit kunnen bv. bestrijdingsmiddelen- en/of ontsmettingsmiddelen zijn. Indien de bemonstering- en/ of analysekosten vergaande extra inspanning vergen is artikel 9.8 van toepassing.

- ad.8.4 De gegevens die voor het operationeel beheer van belang zijn en wijzigingen van de situatie worden door de partijen aan elkaar doorgegeven.
Het spreekt vanzelf dat eventueel benodigd onderhoud aan objecten zoveel als mogelijk worden gepland in perioden waarin de inzet van het betreffende werk niet noodzakelijk is. In voorkomende gevallen (bijvoorbeeld storing, uitloop van werkzaamheden, ongewone weersomstandigheden, enz.) kan een werk buiten gebruik zijn. Zonodig (als dat van belang is voor het beheer van een andere beheerder) doet de betreffende beheerder daarvan mededeling. Geen mededeling is nodig voor de reeds voorziene projecten voortvloeiend uit het waterbeheerplan van het waterschap zoals bijvoorbeeld watervoorziening.
- ad. 8.5 Voor het IJsselmeergebied dient in 2013 een nieuw peilbesluit als voorloper van de aanbevelingen van de Commissie Veerman te worden opgesteld. Aan het waterschap zal gevraagd worden, voor hun beheergebied mee te werken aan het opstellen van een nota over de voor- en nadelen van seizoensgebonden meerpeilen in het IJsselmeergebied. Het betreft de zomerstreefpeilen van IJsselmeer, Markermeer en Veluwerandmeren. Een en ander binnen de kaders van het Waterbeleid 21e eeuw en de Europese Kaderrichtlijn Water.

ad artikel 9 Overige afspraken

- ad. 9.1-9.3 Eventuele wijzigingen van de vertegenwoordiging in de ambtelijke commissie zullen door het Rijk schriftelijk aan de andere partijen worden gemeld.
- ad. 9.2 Jaarlijks komen partijen bij elkaar om de voortgang van het waterkwaliteits- en kwantiteitsbeheer te bespreken.
- ad. 9.7 Onder normale inspanning wordt verstaan de werkzaamheden die een waterbeheerder uitvoert voor een verantwoord waterbeheer. Het tijdig beschikbaar stellen van de kennis voortvloeiend uit dit verantwoord waterbeheer aan de aangrenzende waterbeheerder wordt ook tot de normale inspanning gerekend.

Bijlagen

- Bijlage 1 Werken ten behoeve van aan- en afvoer van water
- Bijlage 2 Waterkwaliteitmeetnetten
 - 2.1 Waterkwaliteitmeetnet van het Rijk
 - 2.2 Waterkwaliteitmeetnet van het waterschap
 - 2.3 Verklaring codering van de parameters genoemd in 2.1; 2.2;
- Bijlage 3 Werkwijze en totstandkoming van dit waterakkoord
- Bijlage 4 Overzichtskaart met werken ten behoeve van wateraanvoer en waterafvoer

Bijlage 1: Werken ten behoeve van aan- en afvoer van water

1.1 Objecten voor waterbeheer van het Rijk.

Voor het handhaven van de streefpeilen op het Eemmeer en de Randmeren heeft het Rijk de beschikking over onderstaande werken:

Locatie	Technische omschrijving
Nijkerkersluizen	Spuisluizen, bestaande uit 4 spuiopeningen met een breedte van 15 m en een drempel op NAP-2,50 m. Het maximaal toelaatbare debiet (i.v.m. ontgroning buiten het sluiscomplex) is 140 m³/s. Bij een verval van 0,1 m, volledig geopende schuiven (er zijn 6 standen) en een Randmeerpeil van NAP-0,2 m, is het debiet 210 m³/s. Schutsluis, breedte = 10,04 m; drempel op NAP-4,50 m; de waterkerende hoogte van schut- en spuisluizen is NAP+2,15 m.
Roggebotsluis	Schutsluis, breedte 10,00 m; drempel op NAP-4,20 m; waterkerende hoogte is NAP+2,65 m. Indien de schutsluis als spuisluis wordt gebruikt is bij een Randmeerpeil van NAP-0,2 m en een verval van 0,1 m het debiet 45 m³/s. Spuimiddel bij de Roggebotsluis. Deze bestaat uit 2 kokers met een inwendige diameter van 1,8 m. De onderkant van de binnenkant van de koker ligt op NAP-1,85 m. Bij een verval van 0,1 m is het totale debiet door beide kokers 3,5 m³/s.

Voor de aan- en afvoer van het Markermeer (naar het IJsselmeer) zijn de volgende werken in beheer bij het Rijk:

Krabbersgat sluizen bij Enkhuizen	Spuisluizen naast schutsluis, bestaande uit 2 kokers afsluitbaar met twee hefdeuren per koker.
Afmetingen	elke koker breed 18 m, drempelhoogte NAP-4,50 m
capaciteit	bij volledig geheven deuren en een benedenstroomse waterstand van NAP-0,10 m en een verval $z = 0,10$ m is de totale afvoer 211 m ³ /s
Houtribsluizen bij Lelystad	Spuisluizen naast schutsluizen, bestaande uit 6 kokers afsluitbaar met twee hefdeuren per koker.
Afmetingen	elke koker breed 18 m, drempelhoogte NAP-4,50 m
capaciteit	bij volledig geheven deuren en een benedenstroomse waterstand van NAP-0,10 m en een verval $z = 0,10$ m is de totale afvoer 632 m ³ /s

Voor de afvoer van het Markermeer naar het IJ wordt door het Rijk (RWS dienst Noord Holland) gebruik gemaakt van de Oranjesluizen.
(Met dit sluizencomplex wordt soms, b.v. bij hoogwater op het Noordzeekanaal/ Amsterdam Rijnkanaal water aangevoerd naar het Markermeer).

Oranjesluizen complex	Zuiderschutsluis met drie stel vloeddeuren en twee stel ebdeuren, kan tevens als inlaatsluis gebruikt worden.
Afmetingen	breed 13,80 m, drempelhoogte NAP-4,50 m
capaciteit	bij volledig geopende deuren en een benedenstroomse waterstand van NAP-0,40 m en een verval $z = 0,05$ m is de afvoer ca. 50 m ³ /s.
Oranjesluizen complex	Inlaatsluis zuidelijk naast de schutsluizen bestaande uit een kolk afsluitbaar met een stel ebdeuren en hydraulische hefdeur.
Afmetingen	breed 9,80 m, drempelhoogte NAP-4,50 m
capaciteit	bij volledig geopende deuren en een benedenstroomse waterstand van NAP-0,40 m en een verval van $z = 0,20$ m is de afvoer ca. 72 m ³ /s
Oranjesluizen complex	3 zuidelijke maalgangen van het oude schepradgemaal, deze zijn omgebouwd als inlaatsluis en afsluitbaar met een hydraulisch schuif. De meest zuidelijke van deze drie maalgangen is omgebouwd tot vis-doorlaat; er zijn schotten in de opening aangebracht met een paar kleine spleten waar de vissen doorheen kunnen zwemmen. Het debiet is hierdoor zeer laag. De gezamenlijke capaciteit van de beide overige maalgangen is 20 m ³ /s bij een verval van 0,20 m. Onder normale omstandigheden worden de maalgangen gebruikt voor waterafvoer.
Afmetingen	elke koker heeft een afmeting van 3,68 x 2,20 m
capaciteit	bij volledig geopende schuiven en een benedenstroomse waterstand van NAP-0,40 m en een verval $z = 0,20$ m is de totale afvoer ca. 30 m ³ /s

Oranjesluizen complex	De Prins Willem Alexander(schut)sluis. Deze wordt gesloten door deuren met een hydro-voet. De breedte bij de bodem is 25,40 m en aan de bovenzijde 24,10 m; de drempel ligt op NAP-5,50 m. Er zijn drie mogelijkheden voor waterinlaat: 1. beide deuren open: bij $z = 0,20$ m is het debiet door de sluis 160 m³/s, 2. een deur open, van de andere deur de rinketten open; bij $z = 0,20$ m is het debiet door de sluis ca. 25 m³/s, 3. van beide deuren de rinketten open; bij $z = 0,20$ m is het debiet door de sluis ca. 18 m³/s.
------------------------------	--

1.2 Objecten voor waterbeheer van Waterschap Vallei & Eem

Locaties van watergangen en werken waar afvoer plaatsvindt naar- of aanvoer uit de Randmeren en Eem- en Gooimeer:

Lozingen op rijkswater

Nummer (zie bijlage 4)	Locatie	Maximale afvoer naar de Randmeren	Opmerkingen
1	Gemaal Putten	2 m ³ /s	Gemaal
2	Arkervaat	7,5 m ³ /s	Sluis met spuikokers
3	Nijkerkergemaal	5,5 m ³ /s	Gemaal
4	Laak	1,2 m ³ /s	Vrije lozing
5	Gemaal Veendijk	1,75 m ³ /s	Gemaal
6	Gemaal Westdijk	1,75 m ³ /s	Gemaal
7	Eem	120 m ³ /s	Vrije lozing
8	Gemaal Maatpolder	0,5 m ³ /s	Gemaal

Inlaten uit rijkswater

Nummer (zie bijlage 4)	Locatie	Maximale aanvoer naar Vallei & Eem	Opmerkingen
A	Inlaat Nulde	0,5 m ³ /s	
B	Inlaat Haven	0,3 m ³ /s	
C	Laak	0,1 m ³ /s	Open verbinding
D	Eem	1,0 m ³ /s	Open verbinding
E	Inlaat Maatpolder	0,2 m ³ /s	

Bijlage 2: Waterkwaliteitmeetnetten

2.1 Waterkwaliteitmeetnet van het Rijk

De waterkwaliteitmeetpunten van het Rijk in de Randmeren zijn aangegeven op de bijgevoegde situatietekening.

De gemeten parameters met de frequenties zijn genoemd in onderstaande tabel. Deze parameterlijst wordt ieder jaar met de nieuwe inzichten op het gebied van monitoring bijgewerkt en wordt aan de omliggende waterschappen verstuurd.

Tabel 2.1.1

Meetfrequentie per jaar van de parameters

Locatie@	Coördinaten (x, y)	De meetfrequentie* per jaar van de parameters die aanwezig zijn in het meet pakket
Veluwemeer midden*	174.780; 490.352	13
Eemmeerdijk*	152 810; 476 750	13

- @ de onderzoeksfrequentie kan per parameter worden teruggebracht van 13 tot 4, en van 4 tot 1 per jaar indien:
- onderzoek gedurende de twee voorafgaande jaren heeft aangetoond dat de desbetreffende norm geen enkele maal anders dan als gevolg van uitzonderlijke weersomstandigheden, of uitzonderlijke hydrodynamische omstandigheden zoals die afgeleid kunnen worden uit hoge gehalten aan gesuspendeerde stoffen, is overschreden, alsmede
 - redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de norm niet zal worden overschreden.

* Monitoring Waterstaatkundige Toestand des Lands (MWTL) door RWS Waterdienst (RWS WD)

2.1.2 Waterkwaliteitsparameters van het Rijk

Prioritaire stoffen KRW / AMvB Doelstellingen – bijlage I "Richtwaarden voor goede chemische toestand oppervlaktewaterlichamen"

Fysisch-chemische parameters KRW

AMvB Doelstellingen – bijlage II “Richtwaarden voor goede ecologische kwaliteit oppervlaktewaterlichamen”

(L - Landelijke probleemstoffen, S - Stroomgebiedrelevante stoffen)

EG nr.	Aquo-standaard,		IDSw	CAS-nr.	Eenheid	Hoedheid	Comp.	WNS-nr	WNS-omschrijving	
	Parametercode*1	Parameteromschrijving								
			alCl	15972-60-8	ug/l	NVT	OW	WNS434	alCl	[ug/l] [NVT] [OW]
			Ant	120-12-7	ug/l	NVT	OW	WNS2241	Ant	[ug/l] [NVT] [OW]
3			atracne	1912-24-9	ug/l	NVT	OW	WNS484	atzne	[ug/l] [NVT] [OW]
131			benzeen	71-43-2	ug/l	NVT	OW	WNS546	Ben	[ug/l] [NVT] [OW]
7			som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154		ug/l	NVT	OW	WNS7493	sPBDE6	[ug/l] [NVT] [OW]
			cadmium	7440-43-9	ug/l	nf	OW	WNS647	Cd	[ug/l] [nf] [OW]
12			som C10-C13-chlooralkanen	85535-84-8	ug/l	NVT	OW	WNS4422	sC10C13Clakn	[ug/l] [NVT] [OW]
			chloorfenvinofs	470-90-6	ug/l	NVT	OW	WNS2971	Clfvs	[ug/l] [NVT] [OW]
			chloorpyrifos-ethyl	2921-88-2	ug/l	NVT	OW	WNS708	Clprfs	[ug/l] [NVT] [OW]
59			1,2-dichloorrethaan	107-06-2	ug/l	NVT	OW	WNS52	12DCIC2a	[ug/l] [NVT] [OW]
62			dichloormethaan	75-09-2	ug/l	NVT	OW	WNS833	DCIC1a	[ug/l] [NVT] [OW]
			bis(2-ethylhexyl)ftalaat (DEHP)	117-81-7	ug/l	NVT	OW	WNS2284	DEHP	[ug/l] [NVT] [OW]
			diuron	330-54-1	ug/l	NVT	OW	WNS885	Durn	[ug/l] [NVT] [OW]
76			endosulfan (som alfa- en beta-isomeer)	115-29-7	ug/l	NVT	OW	WNS4917	endsfn	[ug/l] [NVT] [OW]
99			fluorantheen	206-44-0	ug/l	NVT	OW	WNS1085	Flu	[ug/l] [NVT] [OW]
83			hexachloorbenzeen	118-74-1	ug/l	NVT	OW	WNS1114	HCB	[ug/l] [NVT] [OW]
84			hexachloorbutadieen	87-68-3	ug/l	NVT	OW	WNS2708	HxC1bDen	[ug/l] [NVT] [OW]
85			som a-, b-, c- en d-HCH		ug/l	NVT	OW	WNS4883	sHCH4	[ug/l] [NVT] [OW]
			isoproturon	34123-59-6	ug/l	NVT	OW	WNS1184	iptrn	[ug/l] [NVT] [OW]
			lood	7439-92-1	ug/l	nf	OW	WNS1469	Pb	[ug/l] [nf] [OW]
92			kwik	7439-97-6	ug/l	nf	OW	WNS1145	Hg	[ug/l] [nf] [OW]
96			naftaleen	91-20-3	ug/l	NVT	OW	WNS1387	Naf	[ug/l] [NVT] [OW]
			nikkel	7440-02-0	ug/l	nf	OW	WNS1413	Ni	[ug/l] [nf] [OW]
			som vertakte 4-nonylfenol-isomeren	84852-15-3	ug/l	NVT	OW	WNS6896	s4C9yFol	[ug/l] [NVT] [OW]
			4-tertair-octylfenol	140-66-9	ug/l	NVT	OW	WNS4749	4tC8yFol	[ug/l] [NVT] [OW]
			pentachloorbenzeen	608-93-5	ug/l	NVT	OW	WNS1645	PeClBen	[ug/l] [NVT] [OW]
102			pentachloorfenol	87-86-5	ug/l	NVT	OW	WNS1576	PeClFol	[ug/l] [NVT] [OW]
99			benzo(a)pyreen	50-32-8	ug/l	NVT	OW	WNS513	BaP	[ug/l] [NVT] [OW]
99			som benzo(b)fluorantheen en benzo(k)fluorantheen		ug/l	NVT	OW	WNS5355	sBbkF	[ug/l] [NVT] [OW]
106			simazine	122-34-9	ug/l	NVT	OW	WNS1820	simzne	[ug/l] [NVT] [OW]
115			tributyltin	688-73-3	ug/l	kation	OW	WNS????	TC4ySn	[ug/l] [kation] [OW]
117			trichloorbenzeen	12002-48-1	ug/l	NVT	OW	WNS1777	TCIBen	[ug/l] [NVT] [OW]
12			trichloormethaan (chloroform)	67-66-3	ug/l	NVT	OW	WNS1987	TCIC1a	[ug/l] [NVT] [OW]
124			trifluraline	1582-09-8	ug/l	NVT	OW	WNS2032	Tfrine	[ug/l] [NVT] [OW]

I	I	I	I	EG nr.	Aquo-standaard, Parametercode*1	IDsw Parameteromschrijving	CAS-nr.	Een- heid	Hoed. heid	Comp.	WNS-nr	WNS-omschrijving
					Cl	chloride	16887-00-6	mg/l	NVT	OW	WNS2261	Cl [mg/l] [NVT] [OW]
					ZICHT	Doorzicht		m	NVT	OW	WNS7384	ZICHT [m] [NVT] [OW]
					T	Temperatuur		oC	NVT	OW	WNS1923	T [oC] [NVT] [OW]
				zoet	N	stikstof	7727-37-9	mg/l	N	OW	WNS2333	N [mg/l] [N] [OW]
				zoet	P	totaal fosfaat	7723-14-0	mg/l	P	OW	WNS2354	P [mg/l] [P] [OW]
				zout	DIN	opgelost anorganisch stikstof (nitraat, nitriet en ammonium)		mg/l	Nrf	OW	WNS7476	DIN [mg/l] [Nrf] [OW]
				zout	PO4	orthofofaat	14265-44-2	mg/l	Pnf	OW	WNS2786	PO4 [mg/l] [Pnf] [OW]
					pH	Zuurgraad		DM-SLS	NVT	OW	WNS1588	pH [DIMLS] [NVT] [OW]
					O2	zuurstof	7782-44-7	%	NVT	OW	WNS2352	O2 [%] [NVT] [OW]
			S 4		As	arsen	7440-38-2	ug/l	NVT	OW	WNS476	As [ug/l] [NVT] [OW]
			S 19		4ClAn	4-chlooraniline	106-47-8	ug/l	NVT	OW	WNS355	4ClAn [ug/l] [NVT] [OW]
			S 49-51		DC4ySn	dibutyltin	1002-53-5	ug/l	kation	OW	WNS7777	DC4ySn [ug/l] [kation] [OW]
			S 69		24DP	2,4-dichloorfenoxypionzuur	120-36-5	ug/l	NVT	OW	WNS208	24DP [ug/l] [NVT] [OW]
			S 70		DClvs	dichloorvos	62-73-7	ug/l	NVT	OW	WNS2866	DClvs [ug/l] [NVT] [OW]
			S 73		Dmtat	dimethoat	60-51-5	ug/l	NVT	OW	WNS895	Dmtat [ug/l] [NVT] [OW]
			LS		MCPA	2-methyl-4-chloorfenoxiazijnzuur	94-74-6	ug/l	NVT	OW	WNS1279	MCPA [ug/l] [NVT] [OW]
			S 91		MCPP	2-methyl-4-chloorfenoxypionzuur (mecoprop)	93-65-2	ug/l	NVT	OW	WNS1287	MCPP [ug/l] [NVT] [OW]
			LS 101		PCB101	2,2',4,4',5,5'-pentachloorbifenyl	37680-73-2	ug/kg	dg	ZS	WNS1478	PCB101 [ug/kg] [dg] [ZS]
			LS 101		PCB118	2,3',4,4',5-pentachloorbifenyl	31508-00-6	ug/kg	dg	ZS	WNS1485	PCB118 [ug/kg] [dg] [ZS]
			LS 101		PCB138	2,2',3,4,4',5'-hexachloorbifenyl	35065-28-2	ug/kg	dg	ZS	WNS1492	PCB138 [ug/kg] [dg] [ZS]
			LS 101		PCB153	2,2',4,4',5,5'-hexachloorbifenyl	35065-27-1	ug/kg	dg	ZS	WNS1499	PCB153 [ug/kg] [dg] [ZS]
			LS 101		PCB180	2,2',3,4,4',5,5'-heptachloorbifenyl	35065-29-3	ug/kg	dg	ZS	WNS1506	PCB180 [ug/kg] [dg] [ZS]
			LS 101		PCB28	2,4,4'-trichloorbifenyl	7012-37-5	ug/kg	dg	ZS	WNS1513	PCB28 [ug/kg] [dg] [ZS]
			LS 101		PCB52	2,2',5,5'-tetrachloorbifenyl	35693-99-3	ug/kg	dg	ZS	WNS1528	PCB52 [ug/kg] [dg] [ZS]
			S 105		Clidzn	chloridazon	1698-60-8	ug/l	NVT	OW	WNS2267	Clidzn [ug/l] [NVT] [OW]
			S 125-7		TfYsn	trifenylin	668-34-8	ug/l	kation	OW	WNS7777	TfYsn [ug/l] [kation] [OW]
			S 132		bentzn	bentazon	25057-89-0	ug/l	NVT	OW	WNS556	bentzn [ug/l] [NVT] [OW]
			L		NH4	ammonium	14798-03-9	mg/l	N	OW	WNS2336	NH4 [mg/l] [N] [OW]
			L		cbedzm	carbendazim	10605-21-7	ug/l	NVT	OW	WNS3388	cbedzm [ug/l] [NVT] [OW]
			S		Clitm	chloortoluron	15545-48-9	ug/l	NVT	OW	WNS732	Clitm [ug/l] [NVT] [OW]
			S		Cr	chroom	7440-47-3	ug/l	nf	OW	WNS716	Cr [ug/l] [nf] [OW]
			S		F	fluoride	16984-48-8	ug/l	nf	OW	WNS4016	F [ug/l] [nf] [OW]
			LS		Cu	koper	7440-50-8	ug/l	NVT	OW	WNS742	Cu [ug/l] [NVT] [OW]
			L		pirmcb	pirimicarb	23103-98-2	ug/l	NVT	OW	WNS1595	pirmcb [ug/l] [NVT] [OW]
			LS		Zn	zink	7440-66-6	ug/l	nf	OW	WNS2207	Zn [ug/l] [nf] [OW]

2.2 Waterkwaliteitsmeetnet van Het waterschap

Tabel:2.2.1 Meetlocaties

Meetpuntcode (zie bijlage 4)	Omschrijving meetpunt	Locatie (x; y)
2	Eem te Eemdijk (29775)	150.950 / 474.060
3	Wiel (26102)	158.000 / 472.496
5	Middelbeek (25251)	162.400 / 474.550

Tabel:2.2.2 waterkwaliteitsparameters die gemeten worden met hun meetfrequenties

Veldparameters	Meetfrequentie (alle lokaties)	Lab.parameters*
Zuurgraad (pH)	12 x per jaar maandelijks	fosfaat: ortho-P en t-P
Temperatuur	12 x per jaar maandelijks	stikstof: Kj-N, NH ₄ , NO ₃ -N, NO ₂ -N, t-N
Zuurstofgehalte (mg O ₂ /l)	12 x per jaar, maandelijks	ionen: Cl, SO ₄
Elektrisch geleidend vermogen (EC)	4 x per jaar (elk kwartaal)	Groep zware metalen: o.a opgelost en totaal Cu, Zn
Doorzicht (Secchi-schijf)	4 x per jaar (elk kwartaal)	zwevend stof gehalte (dry-weight)
Diverse visuele parameters zoals; Kleur, geur, schuim, vuil, troebelheid etc.		
	Meetfrequentie (Eem)	
	1 jaar in de KRW Planperiode (bijv 2011)	Voor algemeen onderzoek (risk-assessment KRW) brede screening op voorkomen van bijv. bestrijdingsmiddelen, geneesmiddelen en overige mogelijke aandachtstoffen (gelijkende de lijst 2.1.2).
	4 x per jaar (elk kwartaal)	Organische microverontreinigingen o.a. PAK's

* Voor een toelichting op de gebruikte afkortingen zie 2.3

2.3 Verklaring van de codering van parameters genoemd in 2.1 en 2.2

Parameters	Omschrijving van parameters in oppervlaktewater (standaard) en van parameters gebonden aan zwevend stof in water.
BZV	Biologisch zuurstof verbruik
Cd	Cadmium
Cl	Chloride
Cr	Chroom
Cu	Koper
CZV	Chemisch zuurstof verbruik
DOC	Opgelost organisch koolstof na filtratie over 0,45 mm
DS	Droge stof
EC	Extinctie coëfficiënt
GR	Gloeirest
%GR	Percentage gloeirest
Hg	Kwik
KjN	Kjehldahl stikstof
N	Stikstof
NH ₄	Ammonium
Ni	Nikkel
NO ₂	Nitriet
NO ₃ NO ₂	som nitraat en nitriet
OC	Organische koolstof
OCB's	Organische chloor gewasbeschermingsmiddelen (drin's, DDT's, HCB, lindaan)
P	Fosfor
PAK's	Polycyclische aromatische koolwaterstoffen
Pb	Lood
PCB's	Polychloorbifenylen (28; 52; 101; 118; 180)
pH	Zuurgraad
PO ₄	Ortho fosfaat
SiO ₂	Silicaat
SO ₄	Sulfaat
TOC	Totaal organisch koolstof
TTCONLmf	Thermotolerante bacteriën van de coligroep (MF)
Zn	Zink
ZS	Zwevende stof na filtratie over zeef met mazen van 0,45 mm

Bijlage 3: Werkwijze en totstandkoming van deze waterakkoord

Op initiatief van het Rijk is de waterovereenkomst Vallei & Eem – Rijkswaterstaat RDIJ geëvalueerd. Oorzaken om deze overeenkomst te evalueren zijn:

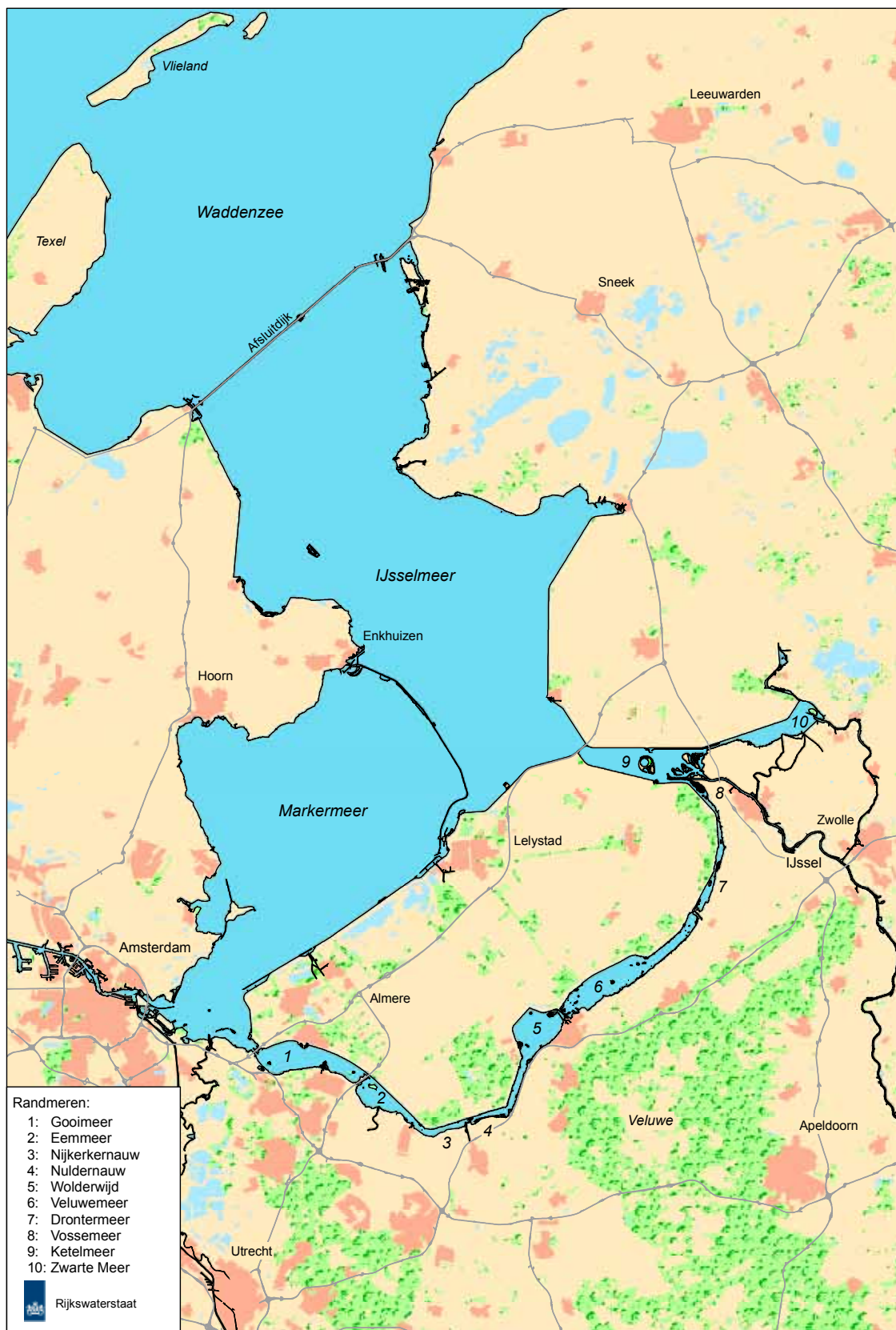
- wijzigingen in afspraken voor Rijkswaterverdeling bij schaarste (watertekort)
- wijziging van de ambtelijke vertegenwoordiging
- naamswijziging van RWS RDIJ
- aanpassing van bijlage 1 (werken t.b.v. wateraanvoer en waterafvoer)
- wijzigingen van het Rijkswaterkwaliteitmeetnet.
- redactioneel; de deelnemende instanties aan het regionaal droogteoverleg IJsselmeergebied zijn gewijzigd.
- het in werking treden van de Waterwet en het hiermee vorm en procedurevrij worden van het akkoord.
- het voorliggende waterakkoord is het eindproduct van de evaluatie

1. Een ambtelijke werkgroep samengesteld uit vertegenwoordigers van alle partijen heeft een concept waterakkoord opgesteld.
2. Dit concept waterakkoord is voorgelegd aan de dagelijkse besturen van de deelnemende partijen.
3. Na instemming van deze dagelijkse besturen is het waterakkoord ondertekend.
4. Een exemplaar van het waterakkoord is uiterlijk 2 weken na de vaststelling ervan toegezonden aan de aan het IJsselmeergebied grenzende waterschappen en Provincies en aan de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat

Bijlage 4 Overzichtskaart met werken ten behoeve van wateraanvoer en waterafvoer

Bijlage 5: Overzichtskaart van waterlichamen IJsselmeergebied

Dit is een uitgave van

Rijkswaterstaat,

en

Waterschap Vallei & Eem

Kijk voor meer informatie op

www.rijkswaterstaat.nl

of bel 0800 - 8002 (ma t/m zo 06.00 - 22.30 uur, gratis)

juni 2010 | IJG0610TD057